

Abstrakt

Hlavním cílem této diplomové práce bylo popsat sukcesní vývoj několika opuštěných polí, která byla opětovně zorána, a posoudit orbu jako možný management pro vytvoření a udržení druhově bohatých společenstev úhorů. Předmětem studia byla aktuální vegetace, její vývoj v čase a půdní semenná banka.

Na pěti opuštěných polích v jihovýchodní části Národního parku Podyjí byla provedena pokusná orba travního porostu a založeny tři pásy s různými typy zásahů: A) pás oraný každý rok, B) pás zoráný jednou na začátku pokusu, C) kontrolní louka ponechaná bez zásahu. V letech 2009–2012 byl hodnocen vývoj vegetace pomocí série snímků trvalých ploch. Složení semenné banky bylo zjištěno pomocí kultivační metody a následného promývání vzorků půdy. K popisu vegetace a semenné banky byly použity indexy podobnosti, Longevity index (LI) a koncept RCS strategií.

Vegetaci opakovaně oraných ploch (A) tvořily převážně jednoleté plevelné a ruderalní druhy typické R-strategií a vysokým LI, vegetaci louky (C) převážně traviny a vytrvalé byliny typické C-strategií a nižším LI. Vegetace víceletých úhorů (B) se nejdříve podobala jednoletým úhorům (A), ale během 4 let se vývoj posunul blíže k luční vegetaci (C). V průběhu sukcese se prokazatelně snížily hodnoty LI a význam R-strategie a narostl význam S-strategie. Semenná banka lučních ploch (C) se od úhorů (A, B) lišila v množství nalezených druhů, množství jedinců i druhovým složením a hodnotou LI. Všechny typy zásahů měly ale v semenné bance podobné rozložení RCS strategií. Podobnost vegetace a semenné banky byla nejvyšší pro každoročně orané plochy a v průběhu sukcese se signifikantně snižovala. Na studovaných lokalitách se objevilo několik invazních druhů, vždy však pouze v malé míře a nebylo pozorováno téměř žádné šíření mimo oranou plochu. Na úhorech se vyskytlo i několik druhů ohrožených rostlin, které zde prosperovaly.

Tyto výsledky ukazují, že maloplošná orba opuštěných polí může vytvořit zajímavý biotop a sloužit ke zvýšení biodiverzity a heterogenity krajiny.

Klíčová slova: opuštěná pole, úhory, maloplošný management, půdní semenná banka, orba, sekundární sukcese